

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. I. Vtrum Sacramenta sint necessaria ad humanam salutem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

periculum erroris si forma Græcorum passim
vsurparetur à Latinis, potest sub graui obligatio-
ne prohibere ne Latinus eam formam in baptismo uta-
tur, vel ne in consecratione panis addat illa verba,
quod pro vobis traditur; igitur qui huiusmodi forma
vteretur etiam absque formali intentione inducendi
nouum ritum in Ecclesia, grauius peccabit, quam
uis mutatio sit solum accidentalis. Confir. muta-
tio accidentalis in materia potest esse peccatum
mortale; vt si Latinus consecret in fermentato; er-
go etiam mutatio formæ accidentalis potest esse
graue peccatum, cum possit legi grauius obliganti
repugnare: immo Latinus predictis formis vtens,
seposita inaduertentia, videtur mortaliter peccare
in re graui faciens contra morem Ecclesiæ. Deni-
que omnis notabilis mutatio videtur peccatum
mortale continere: quando autem sit notabilis
pendet à prudenti iudicio. vide Sotum dist. 1.
quest. 1. art. 8. §. si autem scisciteris.

88.

Alias est
tantum
peccatum
veniale.

Repetitio
forme per
se loquen-
do est p.m.
89.

Resp. 3. in forma vnam particulam detrahare
per se solum est veniale, v. g. in forma consecratio-
nis Eucharistiæ, non proferre particulam, *enimi* in
forma baptismi non proferre coniunctionem: sed
de his particularibus in singulis Sacramentis dicen-
dum.

Ex his patet responsio ad rationem dubitandi.

Ad hæc potest reuocari repetitio formæ, quæ
per se loquendo est peccatum mortale: cum, vt pa-
tet ex dictis conclusionibus prima, sit graue peccatum
formam reddere inuálidam, secunda autem formæ
prolatio sit inuálida. Item super eadem materiâ
formam bis pronuntiare continet grauem irreue-
rentiam.

Potest à peccato excusare dubium quo aliquis
heret, num formam legitimè pronuntiauerit: quod
anxiis sepe potest contingere, qui tamen dubium
possent deponere si soleant verba formæ distinctè
proferre. Potest etiam excusari qui per eadem an-
xietate in forma vnum vel alterum verbum repe-
tit, existimans quod non satis distinctè illa pronun-
tiauert, quamuis & hoc sit vitandum.

QUESTIO LXI.

De necessitate Sacramentorum.

EXPLICATA natura & essentia Sacra-
mentorum, D. Tho. presenti questione
agit de eorundem necessitate.

ARTICVLVS I.

Vtrum Sacramenta sint necessaria ad humanam salutem?

I.
sensus qua-
stionis.

NOTANDVM. I. duplicem posse esse sensum
questionis in hoc art. propositæ; vel enim
questio potest intelligi supposita Sacramentorum
institutione; ita vt petatur, an Sacramenta institu-
ta, sint reipsa necessaria ad salutem consequendam?
vel potest intelligi præcisa institutione; vt sit sen-
sus, an ad humanam salutem necessarium fuerit
Sacramenta instituere? Prior sensus non est à D.
Tho. intentus, cum de eo partim quest. 65. partim
in singulis Sacramentis sit agendum: sed questio
procedit de secundo sensu. vbi

Notandum 2. certum esse non fuisse absolute
necessarium Deum instituere Sacramenta, cum in

eius omnipotentia sint infiniti modi, quibus homi-
ni gratiam conferre potuerit sine Sacramentorum
institutione, & quibus hominis salutem potuerit
operari: præsentem ergo articulo solum petitur,
num fuerit conuenientius Sacramenta institui,
quibus homo ad salutem promoueretur, licet eam
aliter consequi potuisset?

Respondet autem affirmatiue: quod ostendit
tribus congruentis. 1. quod homo conuenienter
naturæ suæ per sensibilia erudiatur, per quæ dedu-
catur ad spiritualia: congruum ergo fuit Sacra-
menta signa quædam sensibilia institui, quibus ad
spiritualia deduceretur. 2. homo per peccatum se
subdidit rebus corporalibus; ergo fuit conueniens
vt ad medicinam obtinendam rebus corporalibus
subderetur, & ita humiliaretur. 3. per Sacramenta
sensibilia præseruatur à noxiis actionibus.

Querunt hic recentiores pro quo hominis statu
D. Thom. suam resolutionem intelligat? Aliqui
censent intelligere de homine absolute considera-
to, seu considerata eius naturâ secundum se, & ex
vi naturalis conditionis, non verò vt euectâ ad per-
fectionem status innocentie, neque vt lapsâ: pro
qua sententia clare videntur facere prima & tertia
ratio: sed videtur ob stare secunda, in qua Sacra-
menta dicuntur instituta in remedium peccati.

Idcirco alij censent D. Tho. resolutionem in-
telligi de homine post lapsum: quorum sententia
videtur probabilior: quia iuxta illam rationem D.
Tho. necessitatem institutionis Sacramenti petit
ex culpa, non verò ex nimia propensione ad res sen-
sibiles: iuxta quam secundam rationem alia sunt
modificanda, quæ videntur generalius concludere.
Confir. D. Tho. non videtur præsentem questionem
agere de necessitate Sacramentorum pro eo statu
in quo homo nunquam fuit, sed iuxta diuersos sta-
tus in quibus fuit reipsa; vt videlicet 1. petat, num
homini post lapsum Sacramenta fuerint necessaria?
2. an eidem ante lapsum fuerint necessaria in statu
innocentie? 3. redeundo ad statum post lapsum, an
posito peccato debuerint ante Christi aduentum
institui? 4. an post Christi aduentum?

ARTICVLVS II.

Vtrum etiam ante peccatum fuerint ho- mini necessaria Sacramenta?

CONCLUSIO est negatiua: quam ex eo probat
D. Tho. quod rectitudo illius status postula-
ret vt superiora dominarentur inferioribus, vnde
non debebat perfici per Sacramentum corporeale.
Quæ congruentia vniuersalis conuenit non tantum
primis parentibus, qui reipsa in statu innocentie
aliquando fuerunt, sed etiam eorundem posteris, si
felicem illum statum adepti fuissent, & in eo per-
seuerassent. vnde alij, vt Dominicus Soto dist. 1.
quest. 2. art. 2. Suarez in expositione huius art. exi-
stimant D. Tho. resolutionem vniuersim intelligi
tam de primis parentibus, quam de eorū posteris, si de eorum
in statu innocentie perseuerassent. Sed Caiet. hic,
Vasquez dubitatione circa art. & alij probabilius
existimant quod solum egerit de primis parentibus
quandiu reipsa in statu innocentie fuerunt, quod
ex eo potest ostendi quod initio corporis ita dicat:
Respondeo dicendum, quod in statu innocentie ante pec-
catum Sacramenta necessaria non fuerunt: & infra dicit,
& ideo in statu innocentie homo Sacramentis non indi-
gebat. qua loquendi forma satis declarat se loqui de
statu in quo primi parentes reipsa aliquando fuerunt.

In